

Parlamentul
Republicii Moldova

AB nr. 11/03-192
16 decembrie 2022

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

AMENDAMENT la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 446 din 08.12.2022)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996, se propune următorul amendament:

I. La Art. III din proiect ce ține de Codul fiscal nr.1163/1997 se propune după cum urmează:

1. Articolul 123¹, alin. (3) se completează cu următorul enunț: „Prețul maxim de vânzare cu amănuntul nu poate fi mai mic decât prețul de referință.”

2. După art. 123² se introduce un articol nou 123³ cu următorul conținut:
Articolul 123³. Modul de calculare a prețului de referință a țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos)

(1) Prețul de referință (per pachet) reprezintă valoarea rezultată prin aplicarea (înmulțirea) cotei accizei minime pentru anul de referință la volumul în expresie naturală (1000 bucăți) cu coeficientul de 1,46 înmulțit la numărul de țigaretete în pachet și împărțit la 1000.

(2) Prețul de referință include toate impozitele și taxele.

(3) Se interzice vânzarea de către orice persoană a țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la preț mai mic decât cel de referință.

3. Articolul 262¹ se completează cu un alineat nou, alin. (3) cu următorul conținut:

(3) Înregistrarea prețului maxim de vânzare a țigaretelor la o valoare mai mică decât prețul de referință, comercializarea țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la un preț mai mic decât prețul de referință se sancționează cu amendă în mărime de la 30% la 50% din valoarea țigaretelor și/sau a țigărilor de foi (cigarillos) aflate în stoc la momentul controlului, pornind de la prețul de referință.

II. Art. ... – Articolul 91¹ al Codului Contravențional nr.218/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.257-263, art. 528), se completează cu un alineat nou, alin. (21) cu următorul conținut:

„(21) Comercializarea țigaretelor și a țigărilor de foi (cigarillos) la un preț mai mic decât prețul de referință se sancționează cu amendă de la 175 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 250 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.”

III. Art. – Prin derogare de la art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezentul amendament intră în vigoare la data 01 ianuarie 2023.

Argumentare

Creșterea prețului produselor din tutun este una dintre cele mai eficiente strategii pentru majorarea veniturilor la bugetul de stat, dar și reducerea inițierii, scăderea consumului și stimularea renunțării la fumat. În context, merită precizat faptul că, în timp ce creșterea accizelor este standardul de aur pentru creșterea prețului produselor din tutun, există și alte strategii care ar putea fi considerate în acest sens. Implementarea sau consolidarea legilor privind prețurile de referință este una dintre strategiile recomandate la nivel mondial în acest sens. Politica de accizare a produselor din tutun, coroborată cu instituirea cerințelor legate de formarea și controlul prețului de comercializare a produselor de tutun, reprezintă o modalitate eficientă și importantă de reducere a consumului de tutun de către diverse segmente de populație, în special de persoanele tinere.

Evoluția prețurilor la Țigarete 2019-2022

În 2019, cea mai ieftină ofertă de țigarete cu filtru era de 25,00 MDL. Având în vedere creșterile anuale ale accizelor pe parcursul anilor 2020-2022, este de așteptat ca oferta cea mai ieftină să se majoreze cu aproximativ 3,00 MDL în fiecare an, adică, în 2022, aceasta ar trebui să fie de 34,00 MDL. Cu toate acestea, din 2020, pe piață se observă o tendință inversă, și anume – prețul țigărilor a scăzut în Moldova. La moment, pe piață avem cea mai ieftină ofertă la doar 14 lei, în timp ce doar acciza minimă plus TVA deja se ridică la 22 lei în acest an.

Mecanismul propus

Organizarea normală a oricărei afaceri implică faptul că prețul de vânzare al unui produs trebuie să acopere costurile și cheltuielile necesare pentru producerea și comercializarea acestui produs. Astfel, prețul final al țigaretelor procurate de către consumator ar trebui să acopere, cel puțin, costurile necesare producției/comercializării, impozitele indirecte (accize și TVA). De asemenea, acest mecanism ar garanta majorarea prețurilor la țigarete ca urmare a majorării accizelor. Graficul de mai jos reflectă vizualizarea acestor costuri și ponderea lor în calculul prețului.

Peste 80% din prețul brand-urilor ieftine reprezintă povara fiscală minimă (acciză și TVA) și aproximativ 20% reprezintă costuri esențiale și necesare pentru activitățile de producție/ de logistică / de comercializare/ operaționale ale entității. Astfel, având 19,2 lei acciza minimă per pachet în 2022, ~ 4 lei pentru a produce și vinde produsul, adăugând TVA de 5 lei, un pachet de țigări ar trebui să coste aproximativ 28 lei în 2022, ce reprezintă o valoare de 1.46 ori mai mare decât acciza minimă per pachet. Respectiv, aplicând un coeficient de 1.46 la acciza minimă calculată per pachet, obținem costul pachetului care, cel puțin, ar acoperi costurile și cheltuielile asociate. Prin urmare, un preț al țigaretelor care nu acoperă nici măcar costurile minime, nu este rezonabil din punct de vedere economic și subliniază practici comerciale neloiale, iar în consecință, diminuează baza de TVA plătită către Autorități. De aceea, propunem un mecanism fiscal care să încorporeze componenta minimă a accizei și coeficientul 1.46 calculat mai sus.

Funcționalitatea unui astfel de model are la bază implementarea următoarelor acțiuni:

- 1) Aprobarea unei valori de referință
- 2) Interzicerea declarării și comercializării a produselor de tutun sub nivelul valorii de referință;
- 3) Determinarea instituției responsabile de administrarea și controlul unui astfel de instrument;
- 4) Instituirea sancțiunilor pentru comercializarea produselor de tutun sub nivelul de referință.

Beneficiile țintite ale modelului:

- Permitearea statului de a avea mai mult control asupra venitului provenit din impozite și taxe;
- Menținerea unei game înguste a prețurilor, reducerea fenomenului de resegmentare a pieței
- Costurile reduse cu administrarea acestui instrument.
- Adresarea țintită a politicilor statului în domeniul controlului tutunului și sănătății publice;

Beneficiile acestui model pentru bugetul de stat și sănătatea publică

Implementarea acestui mecanism urmărește anumite scopuri predefinite. În primul rând, se urmărește colectarea veniturilor suplimentare la bugetul de stat. În baza calculelor estimative efectuate pentru anul 2023, aplicarea acestui model ar asigura venituri bugetare suplimentare de aproximativ 100 milioane doar din contul colectării adiționale de TVA. În plus, conform exemplului altor țări care au adoptat mecanisme fiscale similare, s-a observat că, datorită stabilizării pieței, pot fi colectate adițional încă 300 milioane venituri suplimentare la bugetul de stat.

În al doilea rând, prin implementarea mecanismului propus, se urmărește lupta împotriva produselor ilegale de pe piața tutunului. Luând în considerare că ratele de accize au un trend ascendent, există riscul intrării în piață a produselor contrafăcute/ilegale care sunt comercializate la un preț mult mai mic. Astfel, prin aplicarea prețului minim se urmărește lupta cu acest tip de produse, dar și asigurarea consumatorilor că produsele comercializate pe piață sunt de calitate

În al treilea rând, prin acest mecanism se urmărește diminuarea consumului de țigări în rândul populației, în special limitarea accesului tinerilor sub 18 ani la țigări, având în vedere că în anumite magazine comerciale țigările ieftine sunt comercializate acestora.

Deputați în Parlament

Adrian Baluțel
Lazarencu Sergiu
Victor Spînu
Dan Păunescu